

ଆଁହଙ୍କରତ୍ ସ.ଅଙ୍କ ସର୍ବୋତ୍ତମା ତଥା ପଦମର୍ଯ୍ୟାଦା ସମ୍ମନ ବଦରୀ ସାହାବୀ ହଙ୍କରତ୍
ସଲଦ୍ ବିନ୍ ଜୈଦ୍ ର.ଅ ଓ ହଙ୍କରତ୍ ଅବଦୁର ରହମାନ୍ ବିନ୍ ଓୈୟ ର.ଅଙ୍କ
ପ୍ରଣାପନୀୟ ଗୁଣାବଳୀର ବିଶ୍ୱାସବର୍କକ ଏବଂ ମନମୁଖକର ଚର୍କା ।

ତଶୁଦ୍ଧ, ତଉଜ୍ଞ ଏବଂ ସୁରଖ ପାତିହାର ଆବୃତ୍ତି ଅନ୍ତେ ହୁଙ୍କର ଅନ୍ତର ଅନ୍ତେଦହୁଲାପ୍ରାତିଷ୍ଠାନିକ ତାଆଳା ବିନସ୍ତ୍ରେହିଲ୍ ଅଜ୍ଞିତ କହିଲେ: ଆଜି ମୁଁ ଯେଉଁ ବଦରୀ ସାହାବାମାନଙ୍କର ଚର୍କା କରିବି । ତନ୍ଦୁଧରୁ ଯାହାଙ୍କର ପ୍ରଥମେ ଚର୍କା ହେବ ସେ ହେଉଛନ୍ତି ହଙ୍କରତ୍ ସଲଦ୍ ବିନ୍ ଜୈଦ୍ ର.ଅ । ହଙ୍କରତ୍ ସଲଦ୍ ବିନ୍ ଜୈଦ୍ ର.ଅଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ନାମ ଜୈଦ୍ ବିନ୍ ଉମରୋ ଓ ମାତାଙ୍କ ନାମ ପାତିମା ବିନ୍ତ ବାଯାପ୍ତ ଥିଲା । ହଙ୍କରତ୍ ସଲଦ୍ ର.ଅଙ୍କ ଗୋତ୍ର ଅଦି ବିନ୍ କାଆବ ବିନ୍ ଲୁଇ ଥିଲା । ହଙ୍କରତ୍ ସଲଦ୍ ବିନ୍ ଜୈଦ୍ ର.ଅ ଦୀଘ୍ ଉଜତା ବିଶିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଶରୀରର ରଙ୍ଗ ଗହମ ବର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ମୁଣ୍ଡରେ ଘନ କେଶ ଥିଲା । ସେ ହଙ୍କରତ୍ ଉମର ବିନ୍ ଖଭାବ ର.ଅଙ୍କ ଚଚା ପୁଅ ଭାଇ ଥିଲେ । ତାଙ୍କ ବଂଶର କ୍ରମ ଅଷ୍ଟମ ପିତି କାଆବ ବିନ୍ ଲୁଇଙ୍କ ଠାରେ ଯାଇ ଆଁହଙ୍କରତ୍ ସ.ଅଙ୍କ ସହିତ ମିଶି ଯାଉଥିଲା । ହଙ୍କରତ୍ ସଲଦ୍ ର.ଅଙ୍କ ଉତ୍ତରୀ ଆତିକାଙ୍କର ବିବାହ ହଙ୍କରତ୍ ଉମର ର.ଅଙ୍କ ସହିତ ଏବଂ ହଙ୍କରତ୍ ଉମର ର.ଅଙ୍କ ଉତ୍ତରୀ ପାତିମାଙ୍କ ବିବାହ ହଙ୍କରତ୍ ସଲଦ୍ ର.ଙ୍କ ସହିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସେ ସେହି ଉତ୍ତରୀ ଅଟନ୍ତି ଯିଏ ହଙ୍କରତ୍ ଉମର ର.ଅଙ୍କ ଲେଖାମାନ୍ ଧର୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିବାର କାରଣ ସାଜିଥିଲେ । ହଙ୍କରତ୍ ସଲଦ୍ ର.ଅଙ୍କ ପିତା ଜୈଦ୍ ବିନ୍ ଉମରୋ ଲେଖାମାନ୍ର ଆଗମନ ପୂର୍ବରୁ ହିଁ ଏକେଶ୍ୱରବାଦର ଜଣେ ନୈଷିକ ଉପାସକ ଥିଲେ ଏବଂ କହୁଥିଲେ ଯେ, ଯିଏ ହଙ୍କରତ୍ ଲେଖାମାନ୍ ଧର୍ମ ଥିଲା ତାହା ହିଁ ମୋର ଧର୍ମ । ସେ କାଳରେ ମଧ୍ୟ ଏକେଶ୍ୱରବାଦୀ ଲୋକ ଉପାସିତ ଥିଲେ । କେତେକ ପିଲାମାନେ ପ୍ରକ୍ଷଣ କରି ଦିଅନ୍ତି ଯେ, ଲେଖାମାନ୍ ପୂର୍ବରୁ ଆଁହଙ୍କରତ୍ ସ.ଅ କେଉଁ ଧର୍ମାବଳମ୍ବୀ ଥିଲେ, ସେ କାହାର ଉପାସନା କରୁଥିଲେ ? ତେବେ ଏହାର ଉତ୍ତରରେ ମନେ ରଖିବା ଉଚିତ ଯେ, ଆଁହଙ୍କରତ୍ ସ.ଅ ତ' ସମସ୍ତ ଏକେଶ୍ୱରବାଦୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଏକେଶ୍ୱରବାଦୀ ଥିଲେ ଏବଂ ସେ କେବଳ ଏକ ଜିଶ୍ଵରଙ୍କର ଉପାସନା କରୁଥିଲେ । ଜୈଦ୍ ବିନ୍ ଉମରୋ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରକାରର ପାପ ତଥା ଅପକର୍ମରୁ ଦୂରେଇ ରହୁଥିଲେ । ଏପରିକି ଅବିଶ୍ୱାସକାରୀଙ୍କର ଜେବହ୍ ଠାରୁ ମଧ୍ୟ ସେ ଦୂରେଇ ରହୁଥିଲେ ।

ଜୈଦ୍ ବିନ୍ ଉମରୋ ଆଁହଙ୍କରତ୍ ସ.ଅଙ୍କର ଯୁଗ ପାଇଥିଲେ କିନ୍ତୁ ହୁଙ୍କର ସ.ଅଙ୍କ ଆବିର୍ଭୂତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ହିଁ ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଥିଲା । ହଙ୍କରତ୍ ଆମିର ବିନ୍ ରବିଯା ବର୍ଣ୍ଣନା କରନ୍ତି ଯେ, ଏକଦା

ସେ ମୋତେ (ଅର୍ଥାତ୍ ସଲଦ୍ ବିନ୍ କ୍ଳେଦ) କହିଲେ ଯେ, ହେ ଆମିର ! ଦେଖ ମୋର ନିଜ ଜାତି ଭାଇଙ୍କ ସହିତ ମତ ପାର୍ଥ୍ୟକ ରହିଛି । ମୁଁ ଲବ୍ରାହିମ୍ ଅ.ସଙ୍କ ଧର୍ମର ଅନୁଗାମୀ ଅଟେ ଏବଂ ମୁଁ ଲସମାଇଲ୍ ଅ.ସଙ୍କ ବଂଶରୁ ଜଣେ ଆଗମନକାରୀ ନବୀ ପାଇଁ ଅପେକ୍ଷାରତ ରହିଛି । କିନ୍ତୁ ମୋତେ ଏହା ଆଭାସ ହେଉଛି ଯେପରି ମୋତେ ତା'ର ଯୁଗ ପ୍ରାସ୍ତୁ ହେବ ନାହିଁ ଯେ, ମୁ ତା'ର ପୁଣ୍ଡି କରିବି ଏବଂ ତା' ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ଆଣିବି ଏବଂ ସାକ୍ଷୀ ଦେଇ ପାରିବି ଯେ, ସେ ଜଣେ ସତ୍ୟବାଦୀ ନବୀ । ହେ ଆମିର ! ଯଦି ତୁମେ ସେହି ନବୀଙ୍କ ଯୁଗ ପାଆ ତେବେ ତାଙ୍କୁ ମୋର ସଲମା ଜଣାଇବ । ଆମିର କହନ୍ତି ଯେ, ଯେତେବେଳେ ଆଁହଜ୍ଞରତ୍ ସ.ଅ ଆବିର୍ଭୂତ ହେଲେ ସେତେବେଳେ ମୁଁ ଲସଲାମ୍ ଧର୍ମରେ ଦୀକ୍ଷିତ ହେଲି ଏବଂ ହୁକ୍କୁର ସ.ଅଙ୍କୁ କ୍ଳେଦ ବିନ୍ ଉମରୋ ର.ଅଙ୍କ ବାର୍ତ୍ତା ପହଞ୍ଚାଇଲି । ହୁକ୍କୁର ସ.ଅ ତାଙ୍କ ସଲାମର ଉତ୍ତର ଦେଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଦୟାବତ୍ୟାର୍ଥ ହେବା ପାଇଁ ଦୁଆ କଲେ ଏବଂ କହିଲେ ଯେ, ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ସ୍ଵର୍ଗରେ ଏହିପରି ଦେଖିଅଛି ଯେ, ସେ ଯେପରି ନିଜର ପଣ୍ଡତ କାନିରେ ତାହାକୁ ସାଉଁଚିଛନ୍ତି । କ୍ଳେଦ ବିନ୍ ଉମରୋ ନିଜକୁ ଏକେଶ୍ଵରବାଦର ଜଣେ ନୌଷିକ ଭକ୍ତ ମନେ କରି ଗର୍ବିତ ହେଉଥିଲେ ।

ସଲଦ୍ ବିନ୍ ମୁସୈବ ର.ଅ ବର୍ଣ୍ଣନା କରନ୍ତି ଯେ, କ୍ଳେଦ ବିନ୍ ଉମରୋଙ୍କ ମୁତ୍ର୍ୟ ରସୁଲୁଲାୟ ସ.ଅଙ୍କ ଆବିର୍ଭାବର ଫ୍ର ବର୍ଷ ପୁର୍ବେ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଏକ ବର୍ଣ୍ଣନାରେ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘ ରହିଛି ଯେ, ଯେତେବେଳେ ଆଁହଜ୍ଞରତ୍ ସ.ଅଙ୍କୁ କ୍ଳେଦ ବିନ୍ ଉମରୋଙ୍କ ସଂପର୍କରେ ପଚରାଗଲା ସେତେବେଳେ ହୁକ୍କୁର ସ.ଅ କହିଲେ ଯେ, ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଳୟ ଦିବସ ଦିନ ଏକାକୀ ଗୋଟିଏ ସଂପ୍ରଦାୟ ସଦୃଶ ଉଠାଯିବ ।

ହୁକ୍କୁର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅ.ବ କହିଲେ ମୁଁ ଯେପରି ପୁର୍ବେ ଆଲୋଚନା କରି ସାରିଛି ଯେ, ହଜ୍ରରତ୍ ସଲଦ୍ ବିନ୍ କ୍ଳେଦ ହଜ୍ରରତ୍ ଉମରୋଙ୍କର ଭିଣ୍ଣାଇ ଥିଲେ ଏବଂ ହଜ୍ରରତ୍ ସଲଦ୍ ବିନ୍ କ୍ଳେଦ ର.ଅଙ୍କ ଉତ୍ତରଣୀ ଆତିକା ହଜ୍ରରତ୍ ଉମର ର.ଅଙ୍କୁ ବିବାହ କରିଥିଲେ । ହଜ୍ରରତ୍ ସଲଦ୍ ବିନ୍ କ୍ଳେଦ ଏବଂ ତାଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀ ହଜ୍ରରତ୍ ପାତିମା ବିନତ୍ ଖତାବ ଆଁହଜ୍ଞରତ୍ ସ.ଅଙ୍କ ଦାରେ ଅରକମରେ ପ୍ରବେଶ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ବିଶ୍ୱାସ ନେଇ ଆସିଥିଲେ ଏବଂ ଯେପରି ପୁର୍ବେ ଚର୍କା ହୋଇଛି ଯେ, ହଜ୍ରରତ୍ ସଲଦ୍ ର.ଅଙ୍କ ପଢ଼ୀ ହଜ୍ରରତ୍ ଉମର ର.ଅଙ୍କ ଲସଲାମ୍ ଧର୍ମରେ ଦୀକ୍ଷିତ ହେବା କାରଣ ପାଲଟି ଥିଲେ ।

ପୁନଶ୍ଚ ହୁକ୍କୁର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅ.ବ କହିଲେ ହଜ୍ରରତ୍ ଉମର ର.ଅଙ୍କ ଲସଲାମ୍ ଧର୍ମରେ ଦୀକ୍ଷିତ ହେବାର ବିଶ୍ୱାସବର୍ଦ୍ଧକ ଚାଞ୍ଚଳ୍ୟକର ଘଟଣା ସଂପର୍କରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ସାରିବା ପରେ କହିଲେ, ସେ ହଜ୍ରରତ୍ ସଲଦ୍ ହିଁ ଥିଲେ ଯିଏ ହଜ୍ରରତ୍ ଉମର ର.ଅଙ୍କ ଲସଲାମ୍ ଧର୍ମରେ ଦୀକ୍ଷିତ ହେବା କାରଣ ପାଲଟି ଥିଲେ । ରସୁଲୁଲାୟ ସ.ଅ ତାଙ୍କର ମିତ୍ରତା ହଜ୍ରରତ୍ ରାଫେ ବିନ୍ ମାଲିକ ସହିତ କରାଇଥିଲେ । ଏହାର ଅପର ପକ୍ଷରେ ଅନ୍ୟ ଏକ ବର୍ଣ୍ଣନାନୁଯାୟୀ ହଜ୍ରରତ୍ ଉବେଳେ ବିନ୍ କାଆବଙ୍କ ସହିତ ତାଙ୍କର ମୌତ୍ରିକ ସଂପର୍କ ଛାପନ କରିଥିଲେ ।

ହଜ୍ରତ ସଇଦ୍ ବିନ୍ ଜୈଦ୍ ବଦର ଯୁଦ୍ଧରେ ସାମିଲି ହୋଇପାରି ନଥୁଲେ । ହଜ୍ରତ ସଇଦ୍ ବିନ୍ ଜୈଦ୍ ର.ଆ ବଦର ଯୁଦ୍ଧରେ ସାମିଲି ନ ହେବାର କାରଣ ଏହା ହୋଇଥିଲା କି ଆଁହଜ୍ରତ ସ.ଆ କୁରୋଶ୍ର ଏକ ବ୍ୟବସାୟୀ ଦଳ ସିରିଯାରୁ ପ୍ରଶାନର ଆଭାସ ପାଇଥିଲେ । ତେବେ ହୁକ୍କୁର ସ.ଆ ମଦିନାରୁ ପ୍ରଶାନ କରିବାର ୧୦ ଦିନ ପୂର୍ବରୁ ହଜ୍ରତ ସଇଦ୍ ବିନ୍ ଜୈଦ୍ ର.ଆଙ୍କୁ କୁରୋଶ୍ର ଉକ୍ତ ଦଳର ସୁଚନା ଦେବା ପାଇଁ ପ୍ରେରଣ କରିଥିଲେ । ରସ୍ତୁଲୁଲ୍ଲାଙ୍କ ସ.ଆଙ୍କୁ ହଜ୍ରତ ତଳହା ଓ ହଜ୍ରତ ସଇଦ୍ ର.ଆଙ୍କ ଫେରିବା ପୂର୍ବରୁ ହିଁ ଏହି ସମ୍ବାଦ ଜଣା ପଡ଼ି ଯାଇଥିଲା ଯେ, ସେହି ଦଳଟି ସେଠାରୁ ଅତିକ୍ରମ କରିଯାଇଛି । ହଜ୍ରତ ତଳହା ବିନ୍ ଉବୈଦୁଲ୍ଲା ଏବଂ ହଜ୍ରତ ସଇଦ୍ ବିନ୍ ଜୈଦ୍ ମଦିନା ଅଭିମୁଖେ ବାହାରିଗଲେ ଯେ, ଯେପରି ରସ୍ତୁଲୁଲ୍ଲାଙ୍କ ସ.ଆଙ୍କୁ କୁରୋଶ୍ର ଦଳ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ସୁଚନା ଦେବେ । ସେହି ଦୁହିଁଙ୍କୁ ହୁକ୍କୁର ସ.ଆଙ୍କ ବଦର ଅଭିମୁଖେ ବାହାରିବାର କୌଣସି ସୁଚନା ନଥିଲା । ତେଣୁ ଏମାନେ ସେହି ଦିନ ମଦିନା ପହଞ୍ଚିଥିଲେ ଯେଉଁ ଦିନ ରସ୍ତୁଲୁଲ୍ଲାଙ୍କ ସ.ଆ ବଦର ଯୁଦ୍ଧରେ କୁରୋଶ୍ର ସୈନ୍ୟଦଳର ମୁକାବିଲା କରିଥିଲେ । ଏ ଦୁହିଁ ମଧ୍ୟ ଆଁହଜ୍ରତ ସ.ଆଙ୍କ ସେବାରେ ଉପାୟିତ ହେବା ପାଇଁ ମଦିନାରୁ ବାହାରିଥିଲେ ଏବଂ ହୁକ୍କୁର ସ.ଆଙ୍କ ବଦର ୩୦ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ଜନ ପରେ ତରବାନ୍ ନାମକ ଛାନରେ ଆଁହଜ୍ରତ ସ.ଆଙ୍କୁ ଭେଟିଥିଲେ । ହଜ୍ରତ ତଳହା ଏବଂ ହଜ୍ରତ ସଇଦ୍ ଯୁଦ୍ଧରେ ସାମିଲି ହେଲେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ରସ୍ତୁଲୁଲ୍ଲାଙ୍କ ସ.ଆ ବଦର ଯୁଦ୍ଧରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ମାଲେ ଗନିମତ୍ତ (ବିଜୟ ଧନରତ୍ନ)ରୁ ତାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଭାଗ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଏ ଦୁହିଁଙ୍କୁ ବଦର ଯୁଦ୍ଧରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିବେଚିତ କରନ୍ତି ।

ହଜ୍ରତ ସଇଦ୍ ବିନ୍ ଜୈଦ୍ ଅଶ୍ରୁ ମୁବଣ୍ଡା ଅର୍ଥାତ୍ ସେହି ୧୦ ଜଣ ସୌଭାଗ୍ୟଶାଳୀ ସାହାବା ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ଆଁହଜ୍ରତ ସ.ଆ ନିଜ ପବିତ୍ର ତୁଣ୍ଠରୁ ଜହା ଧାମରେ ହିଁ ସ୍ଵର୍ଗର ଶୁଭସମ୍ବାଦ ଦେଇଥିଲେ । ହଜ୍ରତ ଅବଦ୍ଵର ରହମାନ ବିନ୍ ଔପ୍ ର.ଆ ବର୍ଣ୍ଣନା କରନ୍ତି ଯେ, ରସ୍ତୁଲୁଲ୍ଲାଙ୍କ ସ.ଆ କହିଲେ ଅବୁ ବକ୍ର ର.ଆ, ଉମର ର.ଆ, ଉସମାନ ର.ଆ, ଅଲୀ ର.ଆ, ତଳହା ବିନ୍ କୁବୈର ର.ଆ, ଅବଦ୍ଵର ରହମାନ ବିନ୍ ଔପ୍ ର.ଆ, ସାଆଦ ବିନ୍ ଅବି ଝକ୍କାସ ର.ଆ, ସଇଦ୍ ବିନ୍ ଜୈଦ୍ ର.ଆ ଏବଂ ଅବୁ ଉବୈଦାହ୍ ବିନ୍ ଅଲ୍ ଜର୍ବାହ୍ ର.ଆଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ, ଏ ସମସ୍ତେ (୧୦ ଜଣ) ହେଉଛନ୍ତି ସ୍ଵର୍ଗର ଅଧ୍ୟକାରୀ ।

ହଜ୍ରତ ଉମର ର.ଆଙ୍କ ଖଲାପତ୍ର କାଳରେ ସିରିଯାର ଯୁଦ୍ଧରେ ଯେତେବେଳେ ଔପଚାରିକ ରୂପେ ସୈନ୍ୟବାହିନୀ ପରମ୍ପର ସମ୍ବୁଦ୍ଧରେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହେଲେ । ସେତେବେଳେ ହଜ୍ରତ ସଇଦ୍ ବିନ୍ ଜୈଦ୍, ହଜ୍ରତ ଅବୁ ଉବୈଦାଙ୍କ ଅଧୀନ ପଦାତିକ ଅପିସର ଭାବରେ ସୈନ୍ୟଭାର ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଦମିଷ୍କର ଘେରାଉ ଏବଂ ଯାରମ୍ବକ ଯୁଦ୍ଧର ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ଯୁଦ୍ଧରେ ସେ ସାହସିକତାର ସହ ଏବଂ ନିର୍ଭୀକ ଭାବରେ ରଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଶତ୍ରୁର ମୁକାବିଲା କରିଥିଲେ । ଯୁଦ୍ଧ ମସିହରେ ହଜ୍ରତ ସଇଦ୍ ବିନ୍ ଜୈଦ୍ ର.ଆଙ୍କୁ ଦମିଷ୍କର ଗଭର୍ଣ୍ଣର ରୂପେ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସେ ହଜ୍ରତ ଉବୈଦା ର.ଆଙ୍କୁ ଲେଖିଲେ ଯେ, ମୁଁ ଏପରି କରିପାରିବି ନାହିଁ କି ଆପଣମାନେ ଜିହାଦ କରିବେ ଆଉ ମୁଁ ଯୁଦ୍ଧରୁ ବିରତ

ରହି ଏଠାରେ ବସି ରହିବି । ତେଣୁ ପତ୍ର ହସ୍ତଗତ ହେବା ମାତ୍ରେ ମୋ ଶାନରେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ପ୍ରେରଣ କରି ଦିଅନ୍ତୁ ଏବଂ ମୁଁ ଯଥାଶୀଘ୍ର ଆପଣଙ୍କ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚୁଛି ଏପରି ସେ ନିବେଦନ ପୂର୍ଣ୍ଣ ପତ୍ର ଲେଖୁଥିଲେ । ସୁତରାଂ ହଜ୍ରରତ୍ ଅବୁ ଉବୈଦା ଅବୁ ସୁଫିୟାନଙ୍କୁ ପଠାଇ ଦେଲେ ଏବଂ ହଜ୍ରରତ୍ ସଇଦ୍ ବିନ୍ ଜେଦ୍ ର.ଅ ସେହି ଯୁଦ୍ଧରେ ସାମିଲ୍ ହୋଇଗଲେ । ହଜ୍ରରତ୍ ସଇଦ୍ ବିନ୍ ଜେଦ୍ ର.ଅଙ୍କ ସମ୍ବୁଦ୍ଧରେ ଅନେକ ଧର୍ମ ସଙ୍କଟର ସମ୍ବୁଦ୍ଧୀନ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ବିଂଶାଧୂକ ଗୃହଯୁଦ୍ଧର ମଧ୍ୟ ସମ୍ବୁଦ୍ଧୀନ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଏପରି ପ୍ରତିତ ହେଉଥିଲା ଯେପରି ସେ ନିଜର ଧର୍ମପରାୟଣତା ଏବଂ ଧର୍ମନିଷ୍ଠତାକୁ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଯାଇ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର କଳହରୁ ସର୍ବଦା ନିବୃତ୍ତ ରହୁଥିଲେ । ସେ ଯାହା ସପକ୍ଷରେ ବା ସଂପର୍କରେ ବି କୌଣସି ମତ ରଖୁଥିଲେ ତାହାକୁ ସେ ସ୍ଵାଧୀନତାର ସହିତ ପ୍ରକାଶ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ କରୁ ନଥିଲେ ।

ହଜ୍ରରତ୍ ସଇଦ୍ ବିନ୍ ଜେଦ୍ ର.ଅ ୪୦ କିମ୍ବା ୪୧ ହିଜରୀରେ ପ୍ରାୟ ୩୦ ବର୍ଷରେ ଜ୍ଞାମା ଦିନ ମୃତ୍ୟୁ ବରଣ କରିଥିଲେ । କେତେକ ବର୍ଣ୍ଣନାମୁଯାୟୀ ମୃତ୍ୟୁବେଳେ ତାଙ୍କର ବୟସ ୭୦ରୁ ଉର୍ଧ୍ଵ ହୋଇଥିଲା । ମଦିନାର ସୀମାବର୍ତ୍ତୀ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅକ୍ରିକ୍ ନାମକ ଶାନରେ ତାଙ୍କର ନିବାସ ଶାନ ଥିଲା ଏବଂ ଆରବ ଉପ ମହାଦ୍ୱୀପରେ ଅକ୍ରିକ୍ ନାମରେ ଏଉଳି ଅନେକ ପାର୍ବତ୍ୟାଶ୍ଳଳ ରହିଛି । ତତ୍ତ୍ଵଧରୁ ଅକ୍ରିକ୍ ହେଉଛି ମଦିନାର ଏକ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ଶାନ ଯାହାକି ମଦିନାର ଦକ୍ଷିଣ ପଣ୍ଡମରୁ ଅବସ୍ଥିତ ଏବଂ ଉତ୍ତର ପୂର୍ବ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପରିବ୍ୟପ୍ତ ଏବଂ ତହିଁରେ ମଦିନା ମୁନିଝରାର ସମସ୍ତ ପାର୍ବତ୍ୟାଶ୍ଳଳ ଆସି ମିଶି ଯାଇଥାଏ । ସେ ଯାହା ହେଉ ନା କାହିଁକି ହଜ୍ରରତ୍ ଅବଦ୍ୱାଳା ବିନ୍ ଅମ୍ବ ଜ୍ଞାମା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଥିଲେ । ଯେତେବେଳେ ସେ ହଜ୍ରରତ୍ ସଇଦ୍ ର.ଅଙ୍କ ବିଶ୍ୱାଗ ବାର୍ତ୍ତା ଶୁଣିଲେ ସେତେବେଳେ ସେ ଜ୍ଞାମାକୁ ଗଲେ ନାହିଁ ବରଂ ସେହି କ୍ଷଣେ ଅକ୍ରିକ୍ ଅଭିମୁଖେ ବାହାରିଗଲେ । ହଜ୍ରରତ୍ ସଥାଦ୍ ବିନ୍ ଅବି ଝକାସ୍ ହଜ୍ରରତ୍ ସଇଦ୍ ର.ଅଙ୍କୁ ମର ଶରୀରକୁ ଶାନ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କର ପବିତ୍ର ଶବକୁ ଲୋକମାନେ କାନ୍ତି ଉପରେ ରଖି ମଦିନା ଆଣିଥିଲେ । ଏହାପରେ ହଜ୍ରରତ୍ ଅବଦ୍ୱାଳା ୫ ବିନ୍ ଉମର ର.ଅ ହଜ୍ରରତ୍ ସଇଦ୍ ବିନ୍ ଜେଦ୍ ର.ଅଙ୍କ ନମାଜ୍ ଯନାଜ୍ଞା ୫ ପରେଇଥିଲେ ଏବଂ ମଦିନା ୦୧ରେ ତାଙ୍କୁ କବର ଦିଆ ଯାଇଥିଲା । ହଜ୍ରରତ୍ ସଇଦ୍ ବିଭିନ୍ନ ପରିସ୍ଥିତିରେ ୧୦ଟି ବିବାହ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେହି ପଢ଼ୀଙ୍କ ଗର୍ଭରୁ ୧୩ ଜଣ ପୁତ୍ର ଏବଂ ୧୯ ଜଣ କନ୍ୟା ଜାତ ହୋଇଥିଲେ ।

ପରବର୍ତ୍ତୀ ସାହାବିଙ୍କର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚର୍କା କରି ଦେଉଛି ଯାହାଙ୍କ ନାମ ହେଉଛି ହଜ୍ରରତ୍ ଅବଦ୍ୱାର ରହମାନ ବିନ୍ ଔପ୍ ର.ଅ । ହଜ୍ରରତ୍ ଅବଦ୍ୱାର ରହମାନ ବିନ୍ ଔପ୍ କାଙ୍କ ନାମ ଅନ୍ତକାରମାନ ଯୁଗରେ ଅବଦେ ଅମ୍ବ ଥିଲା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଏକ ବର୍ଣ୍ଣନାମୁଯାୟୀ ଅବଦ୍ୱାଳି କାଆବା ଥିଲା । ଇସ୍ଲାମ୍ ଧର୍ମରେ ଦୀକ୍ଷିତ ହେବା ପରେ ଆଁହଜ୍ରରତ୍ ସ.ଅ ତାଙ୍କ ନାମ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି ଅବଦ୍ୱାର ରହମାନ କରିଥିଲେ । ସେ ବନ୍ଦୁ ଜ୍ଞାହରା ବିନ୍ କିଲାବ୍ ଗୋଡ଼ୀଯ୍ ଥିଲେ । ସହଲା ବିନ୍ଦୁ ଆସିମ୍ ବର୍ଣ୍ଣନା କରନ୍ତି ଯେ, ହଜ୍ରରତ୍ ଅବଦ୍ୱାର ରହମାନ ବିନ୍ ଔପ୍ ଧବଳ ଏବଂ ସୁନ୍ଦର ଚକ୍ରମାନ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ, ଦୀର୍ଘ ଯୁଗକ ନମ୍ବନ

ପଲକ, ଲମ୍ବା ନାସିକା ବିଶିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ସମ୍ମୁଖ ଉପରିଷ ଦାନ୍ତଗୁଡ଼ିକ ତୀଷ୍ପ ଓ ଦାର୍ଘ୍ୟ ଥିଲା । ତାଙ୍କ କର୍ଣ୍ଣର ନିମ୍ନ ଭାଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେଶ ରହିଥିଲା, ପାପୁଳି ଦ୍ୱୟ ଶକ୍ତ ଏବଂ ଆଙ୍ଗୁଠିଗୁଡ଼ିକ ମୋଟା ଥିଲା ।

ହଜରତ୍ ଅବଦ୍ଦୁର ରହମାନ୍ ବିନ୍ ଔଫ୍ ସେହି ୧୦ ଜଣ ସାହାବାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନ୍ୟତମ ଥିଲେ ଯାହାଙ୍କୁ ସ୍ଵର୍ଗର ଅଧ୍ୟବାସୀ ହେବାର ଶୁଭ ସମ୍ବାଦ ମିଳି ଯାଇଥିଲା । ସେ ଶୁରାର ସେହି ଗ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନ୍ୟତମ ଅଟନ୍ତି ଯାହାଙ୍କୁ ହଜରତ ଉମର ର.ଆଙ୍କ ଖଲିପା ରୂପେ ନିର୍ବାଚିତ ହେବା ପାଇଁ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେହି ଲୋକମାନଙ୍କ ସଂପର୍କରେ ହଜରତ ଉମର ର.ଆ କହିଲେ ଯେ ରସୁଲୁଙ୍କାୟ ସ.ଆ ନିଜର ବିଶ୍ୱୋଗ ସମୟରେ ସେହି ସମସ୍ତ ସାହାବାଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରସନ୍ନିତ ଥିଲେ । ହଜରତ୍ ଅବଦ୍ଦୁର ରହମାନ୍ ବିନ୍ ଔଫ୍ ଆମୁଲ୍ ପିଲ୍ ଘଟଣାର ୧୦ ବର୍ଷ ପରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ହଜରତ୍ ଅବଦ୍ଦୁର ରହମାନ୍ ବିନ୍ ଔଫ୍ ସେହି ସ୍ଵର୍ଗ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନ୍ୟତମ ଥିଲେ ଯିଏ ଅନ୍ତକାରମାୟ ଯୁଗରେ ମଧ୍ୟ ଦ୍ରାକ୍ଷାରସ (ମଦ)କୁ ନିଜ ଉପରେ ନିଷିଦ୍ଧ କରିଥିଲେ । ହଜରତ୍ ଅବଦ୍ଦୁର ରହମାନ୍ ବିନ୍ ଔଫ୍ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଗ ଜଣ ଇସଲାମ୍ ଧର୍ମରେ ଦୀକ୍ଷିତ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନ୍ୟତମ ଅଟନ୍ତି । ସହୀ ବୁଝାରୀରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଛି ଯେ, ହଜରତ୍ ଅବଦ୍ଦୁର ରହମାନ୍ ବିନ୍ ଔଫ୍ ର.ଆ ବର୍ଣ୍ଣନା କରନ୍ତି ଯେ, ଯେତେବେଳେ ଆମେମାନେ ମଦିନାକୁ ଆସିଲୁ ସେତେବେଳେ ରସୁଲୁଙ୍କାୟ ସ.ଆ ମୋତେ ଓ ସାଆଦ ବିନ୍ ରବି ର.ଆଙ୍କୁ ପରଞ୍ଚରର ଭାଇ କରି ଦେଇଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ କିଛି କାଳ ହୋଇଥିବ କି ହଜରତ ଅବଦ୍ଦୁର ରହମାନ୍ ଆସିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଉପରେ ଜ୍ଞାପନାମ (କେଶର)ର ଚିହ୍ନ ଥିଲା । ତେବେ ରସୁଲୁଙ୍କାୟ ସ.ଆ ପ୍ରକ୍ଷି କଲେ ଯେ, କ'ଣ ତୁମେ ବିବାହ କରିଛି ? ଅବଦ୍ଦୁର ରହମାନ୍ ଉଭର ଦେଲେ ଆଜ୍ଞା ହଁ । ହୁକ୍କୁର ସ.ଆ କହିଲେ କାହାକୁ ବିବାହ କରିଛି ? ଅବଦ୍ଦୁର ରହମାନ୍ ଉଭର ଦେଲେ ଯେ, ଅନସାରର ଜଣେ ନାରୀକୁ ବିବହା କରିଛି । ହୁକ୍କୁର ସ.ଆ କହିଲେ କେତେ ମେହେର ଦେଇଛି ? ସେ ଉଭର ଦେଲେ ଯେ, ଏକ ଟାକୁଆ ସଦୃଶ ସୁନା । ନବୀ କରୀମ ସ.ଆ କହିଲେ ଯେ, ତାହାହେଲେ ଗୋଟିଏ ଛେଳି ହେଉ ପଛେ ଖଲିମା (ପ୍ରିତୀଭୋଜନ) କର । ହଜରତ୍ ଅବଦ୍ଦୁର ରହମାନ୍ ବିନ୍ ଔଫ୍ ର.ଆ ବଦର ଯୁଦ୍ଧ ସମେତ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଯୁଦ୍ଧରେ ହୁକ୍କୁର ସ.ଆଙ୍କ ସହିତ ସାମିଲ୍ ଥିଲେ ।

.....
KHULASA KHUTBA JUMA HUZOOR ANWAR a.b.a
12th June 2020
.....